

LJUDSKI Glas

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA OBMRURSKJE OKRAJE

Uredništvo in uprava: M. Sobota,
Okrajni komite KPS — Ček. račun:
Narodna banka Murska Sobota štev
641-906-030 — Naročnina: Celoletna
din 100.—, polletna din 50.—, četrt-
letna din 25.—

Štev. 39 — Leto II.

Murska Sobota, 28. septembra 1950

Cena 2 din

ZAVESTNI PRI DELU RAVNOTAKO V GOSPODARJENJU!

„Nekoč stavke — danes tekmovanja“
je dejala tov. Roza, delavka iz tovarne perila

»Od danes naprej je tovarna naša,« so v nedeljo 24. septembra tiho in zavestno govorile delavke tovarne perila. Saj je tudi njihova! Zgodovinski razvoj same tovarne to tudi potrjuje. Prejšnji lastnik je v stari Jurčoslavlji gledal samo svoje osebne koristi, a socialni položaj delavca mu ni bil niti malo mar. Saj tedaj o kakšnih delovnih pogojih ni bilo mogoče govoriti, ko pa je bilo v Prekmurju mnogo delavk.

Vendar so vzporedno s tovarno tudi one dobivale zavest delovnega človeka ter so leta 1936 solidarno s tekstilnimi delavkami Slovenije stopile v stavko, katere se najstarejše delavke v podjetju še danes prav dobro spominjajo.

Po osvoboditvi so delavke leta 1946 z vsem elanom in pogumom prijele za delo, ter so se do danes uvrstile med najboljše delovne kolektive tekstilne stroke. Najboljši dokaz za to daje njih sedanje delo, ko v planskih nalogah presegajo zadane naloge s prav zastarelimi in izrabljenimi stroji. Vsled tega uspeha

je skoro polovica delavk dosegla naslov udarnice. Dokazale so tudi, kako se lahko z udarniškim delom da marsikaj doseči. Uredile so si menzo, p tudi ekonomijo, ki je v čast kolektivu, saj je njih ekonomija najboljša v Sloveniji. Pri sprejemu dobro obstoječih obratov so se obvezale, da bodo še nadalje vlagale več truda, ker vedo, da delajo za sebe, delajo za boljše življenje svojih otrok.

Spominska plošča, ki so jo v nedeljo odkrili v tovarni, pa bo v spomin na dan, ko je podjetje prišlo v upravo kolektiva. 40 članski delavski svet na čelu s tov. Peterka Jelanko, kakor tudi sam upravni odbor s predsednikom Sarotar Jožefom pa je jamstvo, da bo podjetje v bodoče korakalo še s hitrejšimi koraki naprej in prispevalo čimveč za preskrbo delovnih ljudi v državi.

Dokazati hočemo našemu vodstvu in tov. Titu, da smo vredne zaupanja, ki smo ga s današnjim dnevom dobile in ne bomo ga nikoli omadeževale, je narekovalo srce sieherne delavke.

„... Objubijam pred Partijo in pred vsem kolektivom, da bomo naše posestvo vodili vnaprej tako, da bo v ponos celemu Prekmurju“ je ob prejemu ključev posestva dejal Franc Horvat

S počasnimi, toda sigurnimi koraki stopajo delavci v lepo, okrašeno dvorano. Pri vratih se nekoliko ustavijo, ta da pokadi cigareto, oni da se pozdravi s tovariši: nato pa drug za drugim sedejo na svoja mesta.

Vsi so že zbrani. Čakajo samo še na toferja Janeza Nežiča. Kje se je zakasnil?

»Vso noč je vozil apnec, ki smo ga ljubili z večernim vlakom, pa smo ga morali do jutra iztovoriti,« pojasni predsednik sindikalne podružnice. »Malo prej je končal z delom, pa je obljubil, da bo takoj prišel. Tristo prostovoljnih ur smo naredili ponoči v čast današnjih volitev upravnega odbora,« pripoveduje dalje predsednik tovarišu, ki je tudi prišel kot zastopnik njihovega ministrstva na slovesnost. V tem trenutku je prišel še Nežič praznično oblečen in nasmejan.

Na prvem zasedanju delavskega sveta je vse najbolj zanimalo poročilo direktorja, ki jim je pripovedoval

o zgodovini njihovega posestva in njegovem razvoju.

»Že leta 1926,« je pripovedoval ing. Absec, »so se takratne oblasti odločile, da ustanove v središču Prekmurja kmetijsko posestvo s šolo. Namen posestva, so tedaj zapisali v zapisniku, bo pospeševanje kmetijstva v Prekmurju s tem, da se pridelava čimveč prvovrstnega semena, da se zredi prvovrstna plemenska živina, v drevnici pa prvovrstni sadni material. Zgradil pa bodo tudi šolsko poslopje, piše dalje v zapisniku, v katerem se bodo vzgajali mladi kmečki sinovi v naprednem gospodarjenju. Obenem bo šola proučevanju tudi gospodarske prilike v Prekmurju.

Ta, sicer lepo zamišljen načrt, pa je dolga leta ostal samo na papirju. Saj je pravda o razlastitvi 70 ha zemlje takratnega rakičanskega grofa trajala celih osem let! Vprašanje ustanovitve kmetijske šole pa je bilo tudi komaj rešeno leta 1931! Preden so nato zgradili šolsko poslopje je zopet preteklo sedem let, tako da se

je začel redni pouk komaj 1939 leta. Prvo leto se je vpisalo 22, naslednje leto pa 25 mladih ukaželjnih kmečkih sinov. Toda to naslednje leto je bilo že tudi poslednje šolsko leto v stari Jugoslaviji. Tudi v času oku-

Kmetie pripravite se na jesensko setev

Zadnje deževje je dobro namočilo sicer tako suho prekmursko zemljo. Oljna repica, katere setev, je bila v glavnem končana do 10. septembra, se lepo razvija. Po planu bi je morali v murskosoboškem okraju zasejati 700 ha. Vendar plan setve oljne repice ni izpolnjen. Prvotno je bil plan le 300 ha oljne repice. Naknadno in to šele koncem avgusta je pa OLO prejel še naknadni plan 400 ha. Jasno je, da je plan prepozno prišel, kajti setev oljne repice v Prekmurju mora biti izvršena v glavnem do konca avgusta. Tudi kmetje niso imeli pripravljene zemlje, kar je tudi oviralo setev. Da plan ni izvršen, pa nosijo nekaj krivde tudi nekari krajevni odbori, ki niso izvršili skoraj ničesar, da bi se izvršil plan setve repice.

Te dni se je pa pričela setev rži in pšenice. Soboški okraj bo moral prihodnje leto odkupiti 455 vagonov belih žitaric. To se pravi, da bo moralo biti zasejano v okraju okrog 14 tisoč ha njivskih površin z belimi žitaricami, kar znaša približno 54% celotne njivske površine. Če pogledamo te številke in da sejejo v Prekmurju ozimna žita, nam to jasno pokaže ogromno važnost jesenske žetve.

Dosedanje priprave kažejo, da bo lahko jesenska setev pravilno in pravočasno izvršena. Prekmurski kmetje se v glavnem zavedajo, da zavisi dobra žetev od setve. Poleg gnojenja, globokega oranja in drugih agrotehničnih ukrepov je važno tudi seme. V večini so si kmetje pripravili dobro seme in ga očistili. Premalo so pa do sedaj sodelovale pri pripravah nekatere KZ in tudi ostale množične organizacije. Potrebno je, da bodo svoje delo v zvezi s setvijo popravile in zamujeno nadoknadile.

Z jesensko setvijo bo moral pohiteti tudi socialistični sektor. Ne smemo se več dočajati slučajni, kakor v lanskem letu, da so nekatere KZ, n. pr. Hodoš in Fikšinci, bile po lastni krivdi zadnje pri setvi. Zato se naj ne čudijo zadržniki teh združenj, če je bil pridelek rži in pšenice soraz-

pacije šola ni nadaljevala z delom, saj so se v tem času vršili le kratki zimski tečaji.

Po izgonu okupatorja pa se je v Rakičanu ustanovilo največje kmetijsko gospodarstvo v Prekmurju,« je nadaljeval direktor. »Razlaščena zemlja rakičanskega grofa ter vojnih zločincev Hartnerja in Benka, je po osvoboditvi začela resnično služiti ljudstvu. S preko 400 hektarji zemlje vrši danes posestvo v Rakičanu dve najvažnejši nalogi: Vzreja nov, napredni kmetijski rod in išče nove

(Nadaljevanje na 2. strani)

merno slab. Tudi poteku jesenske setve v zadrčnih ekonomijah bodo morali odgovorni posvečati več pozornosti. Zadrčna ekonomija v Krašćih nam daje lep primer, kam lanko privede malomarnost upravnega odbora KZ, če se ne zaveda svoje naloge. Zgled naj bodo ekonomije v Topolovcih, M. Crncih in Borejcih, ki so pravočasno izvršile vse priprave v zvezi s setvijo in bodo brez dvoma prednjačile pri setvi.

Na zborih volivcev so kmetje temeljito razpravljali o planih odkupa za prihodnje leto in na podlagi le-teh naredili sami sebi svoj setveni plan. Prekmurski kmet je dober gospodar, ki zna dobro obdelati svojo zemljo, tako da bo lahko izpolnil svoje obveznosti do države. So pa še taki, ki nočejo razumeti svojih obveznosti do države in bodo poskušali na razne načine špekulirati. Dolžnost krajevnih odborov in množičnih organizacij je, da se take špekulante že sedaj opozori na njihovo nepošteno delo. Demokracija ne pomeni, da ljudje sami odločajo, sklep pa ostane na papirju. Če smo sami nekaj sklenili, se moramo tembolj potruditi, da bomo to izpolnili.

Na zborih volivcev so kmetje tudi vpraševali po umetnem gnojilu. Sicer, kot izgleda, bo v glavnem apnenega dušika dovolj, toda primanjkuje pa superfosfat. Temu vprašanju bodo morali odgovorni posvetiti več pozornosti. Saj kmetovalci razumejo naše težave glede nekaterih vrst umetnih gnojil, ki se jih mora uvažati, vendar pa je potrebno pri razdeljevanju umetnih gnojil upoštevati, kaka gnojila potrebujejo posamezni kraji.

Če bo vreme ugodno, se računa, da bo jesenska setev v glavnem končana do 15. oktobra. Potrebno pa je, da krajevni odbori skupno z množičnimi organizacijami in kmetijskimi združenji budno spremljajo potek setve in tudi priskočijo na pomoč, kjer ista iz kakršnih koli razlogov ne bi zadovoljivo potekala. Če bo setev pravočasno in pravilno izvršena, bo drugo leto za vse dovolj kruha.

Po svetu

Vojna na Koreji. Ameriške in južnokorejske sile, ki so se izkrcale v bližini glavnega mesta Seula, bijejo ogorčene borbe za Seul. Medtem so se izkrcale nove ameriške čete tudi na vzhodni obali, ki imajo očiten namen združiti se s četami, ki se borijo pri Seulu in tako odrezati vse južnokorejske armade od zaledja. Važno vlogo pri sedanjih vojnih operacijah igrajo padalci. Ameriški bombniki neprestano bombardirajo severokorejska mesta in druge strateško važne točke.

— * —

Iz ljutomerskega okraja

V ljutomerskem okraju so te dni prejeli od OLO plane za oddajo poljedelskih pridelkov v gospodarskem letu 1951. V KLO Bučecovci so takoj po seji KLO, ki je naredil plan oddaje, sklicali zbor volivcev. Udeleženci zbora so spremenili nekaj predlogov pri poedinah kmetovalcih in jih prilagodili resnični gospodarski zmogljivosti. Kljub temu pa so krajevno kvoto oddaje dosegli. Slabše je v KLO Radoslavci in Bolehnečici, kjer še niso začeli z razbijanjem planov in sklicali zbere volivcev.

— * —

Kulturna prireditev mladine iz Pristave

V nedeljo 3. t. m. je mladina iz Pristave skupno s člani gasilske organizacije priredila v zadružni dvorani Vinoze-Presika uspelo kulturno prireditev. Mladinci so priredili igro »Divji lovec«, ki so jo z ozirom na slabe okoliščine še dobro podajali. Igra bi lahko bolj uspela, ako bi moške vloge igrali mladinci, ne pa ženske. V bodoče bodo morali svojo pripravljenost pokazati tudi mladinci, ki so tokrat svoje sodelovanje odpovedali.

FIZKULTURA

Sobota : Nafta 0:2

V Murski Soboti je bila v nedeljo odigrana prvenstvena nogometna tekma slovenske lige med Nafto iz Dol. Lendave in domačim moštvom »Sobota«. Moštvo Nafta je zaslužno zmagalo v res lepi in zanimivi igri.

Ze kar v začetku se igra vodili gostje in so že v 17. minutah dosegli iz enajstmetrovke vodilni gol. Po tem голу je domače moštvo zaigralo veliko boljše in je vse do konca polčasa prevladovalo na igrišču. Zaradi netočnega streljanja na vrata in pa zaradi odlične obrambne igre gostov, soboško moštvo ni želo uspehov.

Tudi začetek igre drugega polčasa je v glavnem pripadal domačemu moštvu, vendar pa so z dobro igro in obrambo gostje vso nevarnost pravočasno odklonili. V 24. minuti so gostje dosegli drugi gol. Po tem голу je domače moštvo popustilo, tako da so iniciativo igre prevzeli gostje. Sele proti koncu igre je bila »Sobota« zopet enakovreden nasprotnik.

Nafta, ki je v tekmi zaslužno zmagala, je nakazala dobro in učinkovito igro, zato bi se lahko reklo, da je bila ta igra v poslednjem času ena izmed najboljših iger. Zaslugo za zmago nosi obramba. Moštvo »Sobota« je s svojo igro zadovoljilo, vendar pa igralci napada niso vedeli oz. znali v celoti povezati svojih vrst. Obramba je igrala zelo dobro, vendar nosi za prvi gol vso krivdo.

Po prikazani igri bi odgovarjal nedolčen rezultat. Odlično je sodil Jančič iz Maribora pred približno 800 gledalci.

Sobota II. : Panonija 2:1

V predtekmi je bila odigrana lokalna tekma med »Panonijo« in domačo »Soboto II.«. Zmagalo je boljše moštvo »Sobota«. Kljub zmagi pa

»Sobota« s svojo igro ni zadovoljila. Posebno napadalna vrsta ni vedela izkoristiti niz lepih prilik za dosego gola. Gostje so se odlikovali s požrtvovalno igro. V tej igri sta bila najboljša soboška igralca Sečko in Šostarec.

Zakaj se je vstopnina nogometnim tekmam podražila?

Uprava SNK »Sobota« je povišala cene vstopnicam za nogometne tekme, in sicer:

Loža 50 din, tribuna 40 din, stojišče 40 din, stojišče za dijake in vojake 20 din, za vojsko v stroju pa 2 din.

Uprava kluba je to morala storiti, ker bi v nasprotnem primeru klub prišel v finančno stisko in bi s tem postalo vprašanje obstoja kluba prece, Murska Sobota je močno oddaljena od centra Slovenije in stane zato vsako potovanje kluba precej denarja. Eno potovanje kluba v Ljubljano stane na primer 17.000 dinarjev. Dohodki tekem v Murski Soboti znašajo prav toliko, če odštejemo 10% za NZS 10% za državne takse, plačilo sodnikov in službojčega, znaša čisti dobiček 10.000 dinarjev. Iz tega vidimo, da ima klub pri vsakem tekmovalju okrog 7000 dinarjev izgube. To samo za potovanje I. moštva. Pri mladinskih tekmah pa so dohodki še manjši, izdatki pa enaki, tako da ima klub pri mladinskih tekmah še večje izgube. Dne 8. oktobra se prične mladinsko prvenstvo, in tako se bodo stroški zopet povečali. Da pa mladinsko moštvo tekmuje, je nujno potrebno, saj nam je mladinsko moštvo dalo že tri igralce, ki lahko nastopajo v I. moštvu. Mladinsko moštvo je važno za razvoj kluba in dviga kakovost nogometa v našem klubu. Mladinsko moštvo je doseglo tretje mesto v Sloveniji, kar je velik uspeh, posebno

Tudi strelci se pripravljajo na okrajno tekmovanje . . .

V osmih strelskih družinah radgonskega okraja pokajo puške — mladi strelci se skrbno pripravljajo na svoj veliki praznik. Najboljši med njimi se bodo na okrajnem tekmovanju, ki bo 1. oktobra, pomerili za naslov okrajnega strelskega prvaka. To ne bo običajno tekmovanje, saj bodo istočasno nastopili na partizanskem taboru v Negovi, ki ga prirejajo organizacije ZB. Posebno mladina je pokazala velik interes za obvladanje tehnike streljanja. Tudi mladinke so se odločile, da bodo sodelovale.

V Apačah in v Podgradju so imeli že dvoje krajevnih tekmovanj, na katerih sta postala krajevna prvaka tov. Mauser Ivan in Dokavec Ivan iz Podgradja. Po drugih strelskih centrih pa bodo krajevna strelska tekmovanja koncem septembra.

MESTNI KINO V MURSKI SOBOTI predvaja od 29. septembra do 1. oktobra angleški film »BRATA«.

Predstave so ob delavnikih vsak dan ob 20. uri, ob nedeljah ob 15. 17.30 in 20. uri.

če upoštevamo, da so zaostala za našim mladinskim moštvom, moštva, kot n. pr. v Mariboru, Celju, Kranju itd. V ostalih krajih so vstopnine še mnogo večje kot pri nas, kljub temu da imajo večja mesta, kot Celje, Maribor in dr. več obiskovalcev kot Murska Sobota, in tako tudi večje dohodke.

Uprava kluba naproša vse ljubitelje nogometa, da sprejmejo te nove cene vstopnicam z razumevanjem. Poleg tega naproša uprava kluba občinstvo, da v čim večjem številu obiškuje nogometne tekme, posebno še mladinske, ki so bile doslej slabo obiskane. Po zadnjih poročilih bodo mladinske tekme igrali tudi dvakrat po 45 minut.

POHITITE Z NAKUPOMI

TOMBOLSKIH KART

ki bo 1. oktobra 1950 ob 13. uri

V MURSKI SOBOTI

Cena tombolski kartici je din 30.—

Poleg **25** glavnih dobitkov bo še razdeljenih nad **2000** manjših dobitkov v vrednosti nad **1 milijon dinarjev**. — Karte so v predprodaji v vseh trafikah in prodajalnah soboškega okraja ter po trafikah v Ljutomeru, Radgoni in D. Lendavi.

V slučaju slabega vremena se tombola preloži na prihodnjo nedeljo 8. oktobra.

Za kolesarje je proti malemu plačilu - pripravljena shramba koles na travniku „Valijeve vile“.

ODBOR.